

BEDŘICH SMETANA

Vypracovala: Ivana Kopřivová

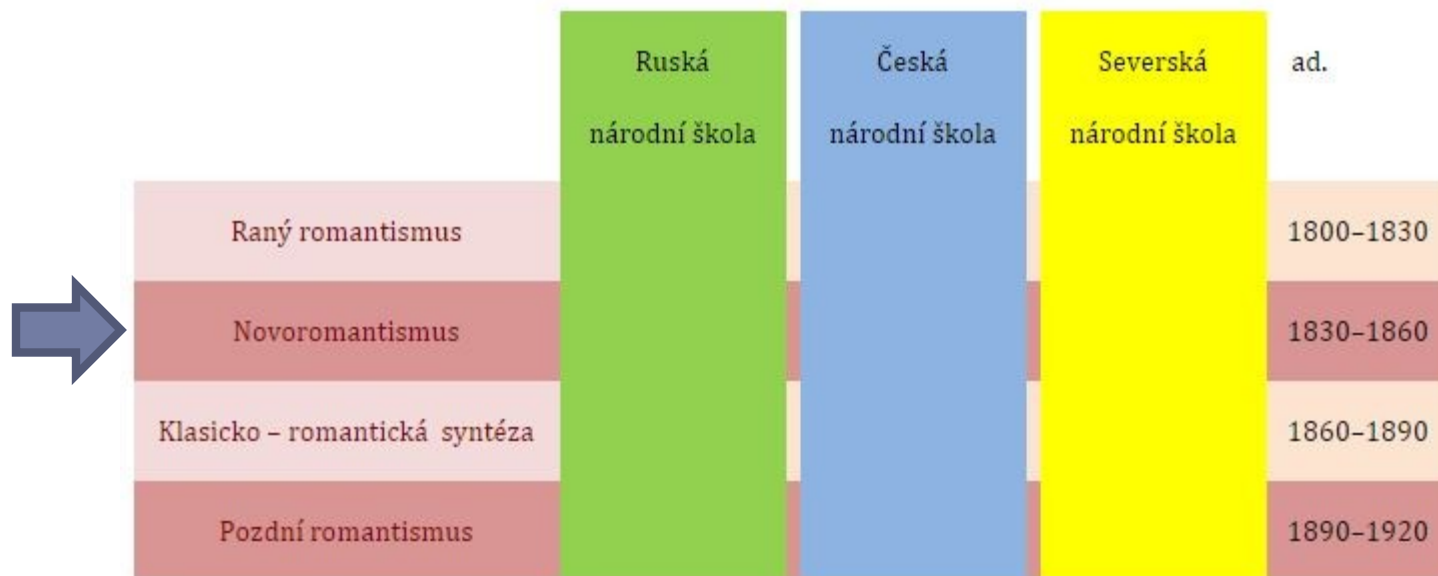
BEDŘICH SMETANA

- ◎ 2.3.1824 (Litomyšl) - 12.5.1884 (Praha)
- ◎ český hudební skladatel v období novoromantismu

NOVOROMANTISMUS

- ◉ rozvíjí citovost, směřuje k velkolepému, dynamickému, nápadnému výrazu, inklinuje k rozsáhlým dílům, vytvoření symfonické básně, rozšíření orchestru

*„Narodil jsem se 2. března 1824.
Tenkrát byl masopustní úterek,
a tedy jsem se už osudem musel
státí muzikantem“.*

DĚTSTVÍ A DOSPÍVÁNÍ

- otec František Smetana, matka Barbora Smetanová (Lynková)
- 1831 - Jindřichův Hradec
- 1835 - Růžkovy Lhotice u Čechtic
- 1836 - Německý Brod
- 1839 - Praha (*Louisina a Jiřinkova polka*)
 - *klavírní virtuos a skladatel Franz Liszt*
- 1840 - Plzeň
 - přátelství s Kateřinou Kolářovou
- 1843 - Praha

OTEC A MATKA

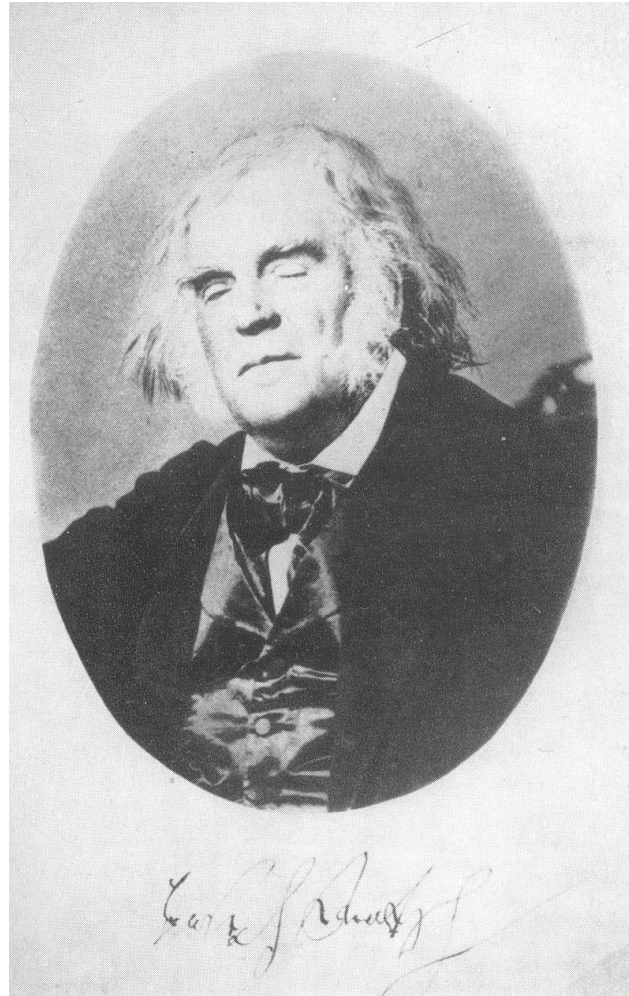
BEDŘICH SMETANA V DOBĚ STUDIÍ, KOLEM ROKU 1840

PRAHA

- ◎ 1843
- ◎ studuje hudbu u učitele hudby Josefa Proksche
- ◎ ředitel konzervatoře Jan Bedřich Kittel sehnal místo hudebního učitele ve šlechtické rodině Thunů (setkal se zde s Robertem a Klárou Schumannovými)
- ◎ 1847 - odchod od Thunů -> samostatná umělecká dráha (neúspěch)

UČITEL JOSEF PROKSCH

HUDEBNÍ ÚSTAV

- ◉ hledal finanční pomoc u Franze Listza
- ◉ v dopise mu vylíčil všechny své potíže a svou cestu k hudebnímu vzdělání
- ◉ jako doklad přiložil svou první číslovanou skladbu Šest charakteristických skladeb
- ◉ Franz Listz mu neposkytl však žádnou půjčku, ale něco mnohem významnějšího
- ◉ přijal věnování skladby a prohlásil, že patří mezi nejznamenitější, krásně cítěné a nejjemněji vypracované, jež v poslední době poznal

HUDEBNÍ ÚSTAV A RODINA

- ◉ Revoluce roku 1848 - zkomponoval několik skladeb reagující na prožívané události
- ◉ Začal provozovat svou hudební školu (Staroměstské náměstí)
- ◉ finančně zajištěn -> sňatek s Kateřinou Kolářovou (spolu provozovali hudební školu)
 - 1851 dcera Bedřiška
 - 1852 dcera Gabriela
 - 1853 dcera Žofie
 - 1855 dcera Kateřina

MANŽELKA KATEŘINA KOLÁŘOVÁ

ODJEZD DO GÖTEBORGU (1856-1861)

- ◉ 11.října 1856 - pokus o umělecké zakotvení
- ◉ přítel, klavírní virtuos Alexandr Dreyschock mu nabídl místo ředitele Filharmonické společnosti
- ◉ tvorba 3 symfonických básní, rozvíjel bohatou hudební činnost
- ◉ 1857 - přijel s dcerou, Kateřinou a švagrovou
 - dokončil symfonickou báseň Richard III. a Valdštýnův tábor
- ◉ 1859 - definitivní návrat do Čech (koncert na rozloučenou)
- ◉ na cestě zpět do Prahy Kateřina v Drážďanech zemřela

PO SMRTI KATEŘINY...

- ◉ po smrti Kateřiny navštívil opět Franze Listza
- ◉ odjel s dcerkou ke svému bratrovi - seznámil se svou budoucí ženou Barborou Ferdinandiovou (Betty)
- ◉ návrat do Göteborgu (1859 - 1861)
- ◉ politické změny - r. 1861 definitivní návrat do Čech (narozena dcera Zdeňka)
- ◉ V Praze opět nepříznivé podmínky -> uspořádal ne moc úspěšnou koncertní cestu do Holandska a Porýní
- ◉ 8. března 1862 naposled v Göteborgu (3 úspěšné koncerty)

DRUHÁ MANŽELKA BETTY

PRAHA

- ⊙ vznik mužský pěvecký sbor Hlahol -> od roku 1863 sbormistrem
- ⊙ spoluzakládal Uměleckou besedu, byl zvolen předsedou hudebního oboru
- ⊙ znovu otevřena hudební škola se sbormistrem Ferdinandem Hellerem
- ⊙ 1863 dokončil svou první operu Braniboři v Čechách
- ⊙ 1866 komická a lidová opera Prodaná nevěsta

PROZATÍMNÍ DIVADLO

- ◉ premiéra opery Braniboři v Čechách a Prodaná nevěsta
- ◉ povolán do funkce kapelníka
- ◉ nejvyšší cíle: Čarostřelec (Carl Maria von Weber), Kouzelná flétna (Mozart)

SLUCHOVÁ CHOROBA

- ◉ srpen 1874 -> musel se vzdát funkce kapelníka
- ◉ i po ztrátě sluchu pokračoval v komponování na své dnes světově nejproslulejší hudbě - cyklu symfonických básní **Má vlast**
- ◉ první otevření **Národního divadla** s uvedením **Libuše (11. 6. 1881)**
- ◉ definitivním otevření téže operní budovy, opravené po požáru z podzimu 1881, opět **Libuše (18. 11. 1883)** -> naposled pozdraven obecnstvem

LIBUŠE

* II Obraz a' objevi.

The image displays a handwritten musical score for the opera 'Libuše', titled 'II Obraz a' objevi'. The score is arranged in a vertical stack of staves. At the top, the vocal line for 'Lib.' is written with lyrics in Czech: 'na. Krasava B. cis. / Abla. / aby narod nesova. aby na- / Pr. / aby narod nesova. aby na- / Bas. / aby narod nesova. / C. Bass. / aby narod nesova. / g. c. / aby narod nesova.' Below the vocal parts, there are staves for various orchestral instruments: 'P. Solo', 'Obs.', 'Cori', '4 Trombe', 'Fagotti', 'P. Org.', 'Violini', 'Viola', 'Celli', 'C. Bass.', and 'P. Org. g. c.'. The score includes various musical notations such as clefs, time signatures, and dynamic markings.

Lib.
na. Krasava B. cis.
Abla.
aby narod nesova. aby na-
Pr.
aby narod nesova. aby na-
Bas.
aby narod nesova.
C. Bass.
aby narod nesova.
g. c.
aby narod nesova.

P. Solo
Obs.
Cori
4 Trombe
Fagotti
P. Org.
Violini
Viola
Celli
C. Bass.
P. Org. g. c.

SLUCHOVÁ CHOROBA

- ◉ duben 1884 převezen do Prahy do ústavu
- ◉ 12. května 1884 v ústavu zemřel
- ◉ uložen v oděvu, který nosíval s oblibou při všech významných životních okamžicích
- ◉ pochován na Vyšehradě

Pedro Amstutz

PRAŽSKÉ JARO

- ◎ 12. 5. v Praze
- ◎ pravidelná přehlídka vynikajících světových umělců
- ◎ na počest výročí úmrtí Bedřicha Smetany
- ◎ *Má vlast* se vždy hraje na zahajovacím koncertu mezinárodního hudebního festivalu

SMETANOVA LITOMYŠL

- <https://www.smetanovalitomysl.cz/cs/>

DÍLA - OPERY

- ◉ Braniboři v Čechách
- ◉ Prodaná nevěsta
- ◉ Dalibor
- ◉ Libuše
- ◉ Dvě vdovy
- ◉ Hubička
- ◉ Tajemství
- ◉ Čertova stěna
- ◉ Viola

DÍLA - ORCHESTRÁLNÍ SKLADBY

◎ Předehry

- Slavnostní ouvertura D dur (1848-1849)
- Slavnostní ouvertura C dur (1868)

◎ Symfonie

- Triumfální symfonie E dur (1853-54)

◎ Symfonické básně

- ve Švédsku
- v Čechách

VE ŠVÉDSKU

- ◉ Richard III. (1857-1858)
- ◉ Valdštýnův tábor (1858-1859)
- ◉ Hakon Jarl (1860-1861)

V ČECHÁCH

◎ MÁ VLAST

- Vyšehrad (září-listopad 1874)
- Vltava (listopad-prosinec 1874)
- Šárka (dokončena v únoru 1875)
- Z českých luhů a hájů (říjen 1875)
- Tábor (1878)
- Blaník (dokončen v březnu 1879)

KOMORNÍ HUDBA

- ◉ **Z domoviny** (2 dua pro housle a klavír)
- ◉ **Trio g moll** (napsáno pod dojmem úmrtí dcerky Bedřišky)
- ◉ **Smyčcový kvartet č. 1 e moll „Z mého života“** (1876)
- ◉ **Smyčcový kvartet č. 2 d moll** (1882-83, psán ve stavu krajního vyčerpání vlivem postupující nemoci)

SKLADBY PRO KLAVÍR

- ◉ **polky** (např. Bettina, Lousina, Jiřinková, Ze studentského života, Vzpomínka na Plzeň, několik polkových cyklů)
- ◉ **Na břehu mořském** (virtuozní koncertní etuda)
- ◉ **klavírní cykly Bagatelles et Impromptus**
- ◉ **Lístky do památníku** (celkem 3 sbírky)

PÍSNĚ A SBORY

- ◉ **Večerní písně** - písňový cyklus
- ◉ **trojhlasé ženské sbory** (Má hvězda, Přiletěly vlaštovičky, Západ slunce)
- ◉ **mužské sbory** (Píseň na moři, Tři jezdci, Odrodilec, Věno, Modlitba, Rolnická a d.)
- ◉ **kantáta Česká píseň pro smíšený sbor s klavírem** (1868), také s orchestrem (1878)

ZDROJE A LITERATURA

- ◉ Pražák, Přemysl: Bedřich Smetana - Úvod do života a díla, 1961
- ◉ HRČKOVÁ, Nad'a, ed. *Dějiny hudby*. Praha: Euromedia Group - Ikar, 2011. ISBN 978-80-249-1700-9.
- ◉ Navrátil, Miloš: *Dějiny hudby*. Olomouc: Votobia s.r.o. 2003. ISBN 80-7220-143-3
- ◉ https://is.muni.cz/auth/el/1441/podzim2012/HV7BP_DH3/um/is/kapit00.html
- ◉ <https://zivotopis.osobnosti.cz/bedrich-smetana.php>
- ◉ <https://www.smetanovalitomysl.cz/cs/>